

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Економіко-гуманітарний інститут, гуманітарний факультет

Кафедра міжнародних економічних відносин

КВАЛІФІКАЦІЙНА ДИПЛОМНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Інституційна роль міжнародних валютних бірж у розвитку міжнародного бізнесу»

Виконав

студент 6 курсу, групи ГФз-213м
спеціальності 292 «Міжнародні економічні
відносини», ОПП «Міжнародний бізнес»

Романенко Роман Анатолійович

Керівник: д.к. Сарнацький О.П.

Рецензент: Шафоростова Н.В.

м. Запоріжжя
2018 рік

РЕФЕРАТ

КДМР: 118с., 11 формул, 49 джерел.

Мета роботи – полягає у з’ясуванні регулюючої ролі міжнародних валютних бірж в межах міжнародного бізнесу та виявлення шляхів покращення функціонування міжнародних валютних бірж в умовах українського законодавства та бізнесу

Об’єкт дослідження – теоретичні та практичні аспекти функціонування бірж у міжнародному бізнесі

Предмет дослідження – процеси та тенденції діяльності міжнародних валютних бірж у світовій економіці

Методи дослідження – логічний – для аналізу визначень сутності Інституційної ролі міжнародних валютних бірж у розвитку міжнародного бізнесу ; історичний – дослідження етапів розвитку міжнародних валютних бірж ; метод порівняльного аналізу – для аналізу впливу міжнародних бірж на міжнародний бізнес; синтезу – для пошуку шляхів покращення функціонування міжнародних валютних бірж в Україні.

Анотація. Визначено сутність, функції та етапи розвитку міжнародних валютних бірж в умовах глобалізації. Виявлено інституційну роль та методи регулювання діяльності міжнародних валютних бірж. Проаналізовано особливості функціонування та вплив електронних валютних бірж у різних країнах світу . Розроблено методичний підхід до покращення функціонування міжнародних валютних бірж в межах міжнародного бізнесу. Виявлено перспективи міжнародних валютних бірж в Україні. Обґрунтовано напрями активізації та заходи державної політики розвитку міжнародних валютних бірж в національній економіці.

ВАЛЮТНІ БІРЖІ, БІЗНЕС, АНАЛІЗ, РОЗВИТОК, ПОЛІТИКА, ПЕРСПЕКТИВИ, ВАЛЮТНИЙ КУРС, ІНОЗЕМНА ВАЛЮТА.

Аннотация. Определена сущность, функции и этапы развития международных валютных бирж в условиях глобализации. Выявлено институциональную роль и методы регулирования деятельности международных валютных бирж. Проанализированы особенности функционирования и влияние электронных валютных бирж в разных странах мира. Разработан методический подход к улучшению функционирования международных валютных бирж в рамках международного бизнеса. Выявлено перспективы международных валютных бирж в Украине. Обоснованы направления активизации и меры государственной политики развития международных валютных бирж в национальной экономике.

ВАЛЮТНЫЕ БИРЖИ, БИЗНЕС, АНАЛИЗ, РАЗВИТИЕ ПОЛИТИКА, ПЕРСПЕКТИВЫ, ВАЛЮТНЫЙ КУРС, ИНОСТРАННАЯ ВАЛЮТА.

Abstract. The essence, functions and stages of development of international currency exchanges in the conditions of globalization are determined. The institutional role and methods of regulation of activity of international currency exchanges are revealed. The peculiarities of functioning and influence of electronic currency exchanges in different countries of the world are analyzed. The methodical approach to improving the functioning of international currency exchanges within the framework of international business is developed. Prospects of international currency exchanges in Ukraine are revealed. The directions of activation and measures of the state policy of development of international currency exchanges in the national economy are substantiated.

CURRENCY EXCHANGE, BUSINESS, ANALYSIS, DEVELOPMENT, POLICY, PERSPECTIVES, EXCHANGE COURSE, FOREIGN CURRENCY.

ЗМІСТ

Реферат.....	6
Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.....	8
Вступ.....	9
1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ФУНКЦІОНУВАННЯ, ТА РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНИХ БІРЖ.....	11
1.1 Виникнення та сутність міжнародних валютних бірж.....	11
1.2 Функції міжнародних валютних бірж та операції що здійснюються валютними біржами.....	15
1.3 Інституційна роль та регулювання діяльності міжнародних валютних бірж на мега та макро рівнях.....	19
2 АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МІЖНАРОДНИХ ВАЛЮТНИХ БІРЖ У КРАЇНАХ СВІТУ ТА ВПЛИВ НА МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС.....	36
2.1 Особливості функціонування міжнародних валютних бірж в різних країнах світу.....	36
2.2 Вплив електронних валютних бірж на економічний розвиток розвинених країн.....	43
2.3 Міжнародний бізнес та його взаємодія з валютними біржами у розвинених країнах світу.....	46
3 ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВАЛЮТНИХ БІРЖ В УКРАЇНІ.....	53
3.1 Проблеми функціонування міжнародних валютних бірж в Україні.....	53
3.2 Перспективи розвитку біржового валютного ринку України.....	60
3.3 Шляхи покращення діяльності міжнародних валютних бірж в Україні....	65
4 ОХОРОНА ПРАЦІ ТА БЕЗПЕКА У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ.....	88
4.1 Аналіз потенційних небезпек.....	88
4.2 Заходи по забезпеченню безпеки.....	90
4.3 Заходи по забезпеченню виробничої санітарії та гігієни праці.....	92
4.4 Заходи з пожежної безпеки.....	100
4.5 Укриття населення у захисних спорудах цивільного захисту.....	101
Висновки.....	110

Перелік джерел посилань.....	113
------------------------------	-----

ПЕРЕЛІК ДЖЕРЕЛ ПОСИЛАНЬ

1. Захаров А. - Валютні та універсальні біржі ХХІ століття як антикризовий механізм фінансового ринку-М.: 2002р-78с.
2. Фрідфертінг, Е. Електронні торги / Е. Фрідфертінг, Р. Вест - М, 2007. - 455 с.
3. Елдер, А. Основи біржової гри / А. Елдер - М.: Светоч', 2006. - 217 с.
4. Масленніков В.В. Біржова справа: Навч.посібник./ Масленніков В.В. – М.: ИНФРА-М, 2000. - 304 с.
5. М.О.Солодкий. Біржовий ринок / М.О.Солодкий. – К.: Аграрна освіта, - 2010. – 560 с.
6. Бобкова А.Г. Біржове право: Навчальний посібник / Бобкова А.Г., Моїсєєв Ю.О. Видавництво "Центр навчальної літератури" Київ 2005. - 200 с
7. Ющенко В.А., Міщенко В.І. Управління валютними ризиками: Ющенко В.А., Міщенко В.І. Навчальний посібник. – К.: Товариство “Знання”, КОО, 1998. – 444с.
8. Dempsey, M. The Capital Asset Pricing Model (CAPM): The history of a failed revolutionary idea in finance? Abacus, Vol. 49, 2013.
9. Menkhoff, L, L Sarno, M Schmeling, and A Schrimpf (2012), “Carry trades and global foreign exchange volatility”, Journal of Finance 67, 681–718p.
10. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини / Амеліна І.В., Попова Т.Д., Владимиров С.В. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 256с.
11. Білоцерківець В.В. Міжнародна економіка / Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Лебедева В.К. – К.: «Центр учбової літератури»,2012. – 416с.
12. Козак Ю.Г. Міжнародні економічні відносини: навч. посібник / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, О.В. Захарченко, Є.В. Кравченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2012. – 330с.
13. Правила торгівлі іноземною валютою, Постанова НБУ № 281 від 10.08.2005 року. – С. 342-354.

14. Украина и ЕС «Мировая экономика и международные отношения». – 2014. – №1 – С. 100-106.
15. Шемет Т.С. Міжнародні фінанси: Підручник / Т.С. Шемет – К.: КНТЕУ, 2013. - 345с.
16. Резакова Н.С. Міжнародні фінанси: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни / Н. С. Резакова – К.: КНЕУ, 2012.-124с.
17. Боринець С.Я. Міжнародні фінанси: Підручник. - 2-ге видання / С. Я.Боринець – К.: Знання – Прес, 2012.-245с
18. Шмырева А.И. Международные валютно-кредитные отношения. / А.И. Шмырева, В.И. Колесников, Ю.А. Климов – СПб.: Питер, 2014.-231с.
19. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т. 1. Редкол.: ...С. В. Мочерний (відп. ред.) та ін. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2000. – 864 с.
20. Офіційний сайт Державної Служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
21. Основи економічної теорії: Підручник / А. А. Чухно, П. С. Єщенко, Г. Н. Клишко та ін.; За ред. А. А. Чухна. — К.: Вища шк., 2001. — С. 606.
22. Ю. Сенейко Інфраструктура валютного ринку України, Регіональна економіка: Науково-практ. журн. Львів (Україна). 2006. № 4. — С. 199-206
23. Яковлева Ю. А. «Особенность функционирования мировой валютной системы» Молодой ученый. — 2014. — №3. — С. 608-610.
24. В. Е. Рыбалкина Международные экономические отношения Под ред.. — М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2004. — 591с.
25. Корнюк О. «Валютное будущее» Сборник систематизированного законодательства «Валютные операции: правила, налоговый и бухгалтерский учет» К.: Блиц-Информ. – 2005. – № 11. – С. 273.
26. Моисеев С. Р. Международные валютно-кредитные отношения: учеб. пособие С. Р. Моисеев. - .: Дело и сервис, 2007. – С. 28.

27. Конопля Ю.А. Оценка эффективности функционирования биржевой торговли Украины Государство и регионы. Серия: Экономика и предпринимательство. – 2012. – № 3(66). – С. 233.
28. В. В. Фещенко, О. О. Резнікова, О. В. Романченко та ін «Словник-довідник фінансового ринку» Українське агентство фінансового розвитку, 2005. -321 с.
29. Міжнародні фінанси: Навчальний посібник. -К.: КНЕУ, 2005. – С. 502.
30. В.З. Баликоев Общая экономическая теория: Учебник . - 16-е изд., перераб. и доп. - М.: НИЦ ИНФРА-М, 2015. – С. 528.
31. Marc Levinson The Economist Guide To Financial Markets 7th Edition : Why they exist and how they work/ Profile Books Ltd - London, United Kingdom 2018 - 304p.
32. G. Andrew Karolyi, Rene M. Stulz International Capital Markets /Edward Elgar Publishing Ltd - Cheltenham, United Kingdom 2003 - 1752p.
33. Лиховидов В.Н. Фундаментальный анализ мировых валютных рынков: методы прогнозирования и принятия решений. М: 2005 г. – С. 134.
34. Суэтин А.А. Международные валютно-финансовые отношения: учебник / А.А. Суэтин. – 3-е изд., испр. и доп. – М.:КНОРУС, 2006. – 360с.
35. Степанян А.С. Правовые вопросы биржевой торговли //Юрист - 2007 - №2 – С. 43-46.
36. Килячков А.А., Чалдаева Л.А. Рынок ценных бумаг и биржевое дело: Учебное пособие. 2-е изд., с изм. - М.:Экономистъ, 2004. – С. 687.
37. Валютное право / Под редакцией Ю.А. Крохиной. - М.: Высшее образование, Юрайт, 2009. – С. 432.
38. Щеголева Н.Г.. Валютный рынок и валютные операции. / Московская финансово-промышленная академия. - М. – 2005. – С. 157.
39. Ермакова М.А., Якубов А.Б. «Биржи и их роль в рыночной экономике». М., СОМИНТЭК 2001г. – С. 43-59.

40. Струченкова Т.В. Валютные риски: анализ и управление: Учебное пособие.- М.: КНОРУС, 2010. - 216 с.
41. Гавришин В. Общеввропейская биржа Euronext -- шаг навстречу глобализации или поиск зарубежных инвестиций? // Финансист. 2010. № 1. – С. 67-69.
42. Фролова Е.А. Принципы организации торгов на ETC//ММВБ - М., 2009, № 4 – С. 54-59.
43. Поплавский В.Д. Биржа - атрибут рыночной экономики. "Деньги и кредит", N 2, 2008г. – С. 76-87.
44. Анурцев О. Валютные биржи: от забвения к возрождению., Материально-техническое снабжение, №11, 2008 г. – С. 14-21.
45. Галанов В.А., Басов А.И., Афанасьев Е.В. и др. Под ред.: Галанова В.А., Басова А.И.. Биржевое дело: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 2003. – С. 154-172.
46. Под ред. Л. А. Чалдаевой. Биржевое дело : учебник для бакалавров. — М. : Издательство Юрайт, — 372 с.. 2016
47. Шварц, Феликс Биржевая деятельность запада / Феликс Шварц. - М.: Ай кью, 2016. - 176 с.
48. Дегтярева, О. И. Биржи стран БРИКС в контексте мировой биржевой торговли / О.И. Дегтярева. - М.: Магистр, Инфра-М, 2016. - 208 с.
49. Лизелотт Сурен. Валютные операции: основы теории и практики. - М.: Дело, 2001.- С. 321.